

Udskriftsdato: 19. december 2025

KEN nr 9291 af 15/12/1998 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse P-30-98 om ægtefælle - diætkost - personligt tillæg - pension - økonomisk vurdering

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 200470-98

Ankestyrelsens principafgørelse P-30-98 om ægtefælle - diætkost - personligt tillæg - pension - økonomisk vurdering

Resume:

Det forhold, at kommunen hidtil havde bevilget ansøgerens ægtefælle personligt tillæg til dækning af merudgifter til diætkost, var ikke til hinder for, at ansøgeren fik afslag på personligt tillæg til dækning af en tilsvarende udgift med henvisning til, at ansøgerens økonomiske forhold ikke kunne anses for særlig vanskelige.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at kommunens vurdering i forbindelse med bevilling af personligt tillæg til diætkost til ansøgerens ægtefælle ikke var bindende ved den efterfølgende vurdering af, om ansøgeren opfyldte betingelserne for at modtage personligt tillæg til diætkost.

Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at bevilling af personligt tillæg forudsatte en selvstændig vurdering af, om ansøgeren opfyldte betingelserne herfor.

Love:

Lov om social pension - lovbekendtgørelse nr. 22 af 14. januar 1998 - § 16, stk. 1

Lov om social pension - lovbekendtgørelse nr. 484 af 29. maj 2007 - § 14, stk. 1

Vejledninger:

Socialministeriets vejledning nr. 66 af 10. marts 1998 om social pension - pkt. 90-91

Sagsfremstilling:

Kommunen bevilgede i marts 1996 ansøgerens ægtefælle personligt tillæg til merudgifter til diætkost på grund af sukkersyge. Ansøgeren fik i juni 1996 afslag på personligt tillæg til merudgifter til diætkost med begrundelsen, at der ikke var tale om en insulinkrævende sukkersyge, og at den foreslåede kostplan ikke var væsentlig dyrere end almindelig kost.

I afgørelse af 15. november 1996 fandt nævnet det godtgjort, at ansøgeren var ordineret en diætkost, der var dyrere end almindelig kost. Det var nævnets opfattelse, at ansøgeren var berettiget til at få merudgiften (334 kr. månedligt) dækket som personligt tillæg efter pensionslovens § 17 under forudsætning af, at hun opfyldte de økonomiske betingelser for bevilling af personlige tillæg i henhold til pensionslovens § 17, stk. 1.

Kommunen fastholdt herefter, at ansøgeren ikke var berettiget til tilskud til diætkost, hvilket hun klagede over. Nævnet stadfæstede i afgørelse af 31. januar 1997 kommunens afgørelse, idet nævnet henset til det oplyste om ansøgerens økonomiske forhold, herunder indtægter og rimelige faste udgifter - fandt, at hun havde økonomisk mulighed for selv at afholde merudgifterne til diætkost.

Vedrørende ansøgerens og ægtefællens økonomiske forhold var det oplyst, at den samlede nettoindtægt i november 1996 var 12.194 kr. Rimelige og nødvendige udgifter udgjorde 5.644 kr. månedligt, og derudover var der udgifter til lån i bank og finansieringsselskaber 3.455 kr. månedligt. Ansøgeren oplyste i december 1996, at hun havde yderligere udgifter (ca. 600 kr. pr. måned) til teststrimler m.v. Ansøgerens og ægtefællens personlige tillægsprocent var 100.

Nævnets afgørelse blev indbragt for Ankestyrelsen, som ikke fandt grundlag for at antage sagen, da der var tale om en konkret skønsmæssig vurdering.

Ansøgeren klagede herefter til Folketingets Ombudsmand, som fandt, at nævnet burde genoptage sagen bl.a. med henblik på at tage stilling til, hvorfor ansøgerens økonomiske forhold var bedømt anderledes end ægtefællens.

Nævnet genoptog sagen og fandt ved afgørelse af 27. februar 1998 fortsat, at ansøgeren ikke opfyldte de økonomiske betingelser for personligt tillæg til dækning af merudgifter ved diætkost.

Nævnet præciserede, at det var en forudsætning for ydelse af personlige tillæg efter pensionslovens § 17, stk. 1, at pensionistens økonomiske forhold var særlig vanskelige. Dette betød, at det konkret skulle vurderes, at pensionisten ikke selv var i stand til at betale den nødvendige og rimelige udgift, som der blev søgt hjælp til.

Efter nævnets fortolkning af reglerne ville der indledningsvis ved en ansøgning efter § 17, stk. 1, skulle foretages en trangsvurdering, hvori indgik pensionistens nettoindtægter og rimelige faste udgifter. Først herefter blev det personlige tillæg udbetalt med den personlige tillægsprocent. Det forhold, at en pensionist havde en personlig tillægsprocent på 100 medførte ikke en ubetinget ret til at modtage et personligt tillæg - uanset at udgiften blev betragtet som rimelig og/eller nødvendig.

Nævnet havde i afgørelse af 15. november 1996 vurderet merudgifterne til diætkost som nødvendige. Når der imidlertid blev henset til det oplyste om ansøgerens og ægtefællens økonomiske forhold, var det ankenævnets opfattelse, at disse ikke var særlig vanskelige efter pensionslovens § 17, stk. 1.

Nævnet var opmærksom på, at ansøgerens ægtefælle tidligere var bevilget personligt tillæg til dækning af merudgifter ved diætkost, samt at kommunen ikke nærmere havde beskrevet denne forskelsbehandling.

Nævnet henviste til, at de sociale ankenævn i henhold til den sociale styrelseslovs § 17, stk. 1 ikke var bundet af parternes påstande.

Det var ankenævnets opfattelse, at ansøgerens ægtefælle ikke efter ankenævnets praksis opfyldte betingelserne for personlige tillæg efter § 17, stk. 1, og det forhold, at der var bevilget personligt tillæg til ham, ikke i sig selv kunne begrunde, at ankenævnet kunne pålægge kommunen at bevilge ansøgeren personligt tillæg.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af spørgsmålet om tilkendelse af personligt tillæg til ægtefæller.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt, at ansøgeren ikke var berettiget til personligt tillæg til merudgifter til diætkost efter § 17, stk. 1, i lov om social pension.

Ankestyrelsen lagde ved afgørelsen til grund, at ansøgeren havde nødvendige merudgifter til diætkost, fordi hun led af diabetes. Ankestyrelsen lagde desuden vægt på det oplyste om ansøgerens økonomiske forhold og merudgiften til diætkost. Ankestyrelsen fandt på denne baggrund ikke, at ansøgerens økonomiske forhold kunne anses for at være særlig vanskelige, således som forudsat i § 17, stk. 1, hvorfor hun ikke var berettiget til personligt tillæg til merudgifterne til diætkost.

Ankestyrelsen fandt endvidere ikke, at det forhold, at kommunen havde bevilget personligt tillæg til ansøgerens ægtefælle til dækning af merudgifter til diætkost, i sig selv kunne begrunde, at ansøgeren af denne grund også var berettiget hertil.

Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at den vurdering kommunen tidligere havde foretaget i forbindelse med bevilling af personligt tillæg til ægtefællen ikke var bindende ved vurderingen af, om ansøgeren opfyldte betingelserne for at modtage personligt tillæg til merudgifter til diætkost. Kommunen var således forpligtet til selvstændigt at vurdere, om ansøgeren opfyldte betingelserne for at modtage personligt tillæg til merudgifterne til diætkost.

Ankestyrelsen stadfæstede således det sociale ankenævns afgørelse.